

BOOKLETTEN

En samling af ideer, erfaringer og *good practices* udviklet gennem ARTFORWARD Erasmus+ projektet, som viser hvordan kreativitet, bæredygtighed og europæisk samarbejde kan inspirere innovativ læring mod en grønnere og mere etisk fremtid i den kreative sektor.

Lavet af:

- Liceo Artistico "Gaetano Chierici" (Italien)
- Lycée Toulouse-Lautrec (Frankrig)
- Det Italienske Handelskammer i Danmark (Danmark)
- Cappadocia Education and Research Association (CERA) (Tyrkiet)

ARTFORWARD

ARTFORWARD er et Erasmus+ samarbejdsprojekt, som bringer uddannelse, kreativitet, bæredygtighed og europæisk samarbejde sammen med formålet om at forberede unge mennesker på fremtidens udfordringer.

Projektet er grundlagt med ideen om at meningsfuld læring opstår når skoler, virksomheder, kulturinstitutter og internationale partnere arbejder sammen. Ved at forbinde artistisk udtryk med miljøansvar og innovation, opfordrer ARTFORWARD elever til at omdanne ideer til konkrete løsninger samtidig med at udvikle kritisk tænkning, kreativitet og en stærk følelse af socialt ansvar.

Gennem et delt europæisk læringsmiljø promoverer projektet videns-, erfarings- og perspektivdeling. Hver partner bidrager til projektet med deres egen ekspertise, som skaber et samarbejdsbaseret økosystem, hvor elever og undervisere lærer fra forskellige undervisningsmetoder, kulturelle kontekster og faglige fremgangsmåder.

I stedet for kun at have fokus på tekniske færdigheder, støtter ARTFORWARD udviklingen af ansvarlige, kreative og fremtidsorienterede mennesker. Tilgangen til bæredygtighed er ikke kun som et miljømæssigt mål, men også som en kulturel værdi som giver inspiration til bevidst design, etiske beslutninger og langsigtet tænkning.

ARTFORWARD demonstrerer at europæisk samarbejde beriger uddannelse ved at udvide horisonter, styrke partnerskaber og gøre læring til en oplevelse som er kreativ, praktisk og internationalt forbundet.

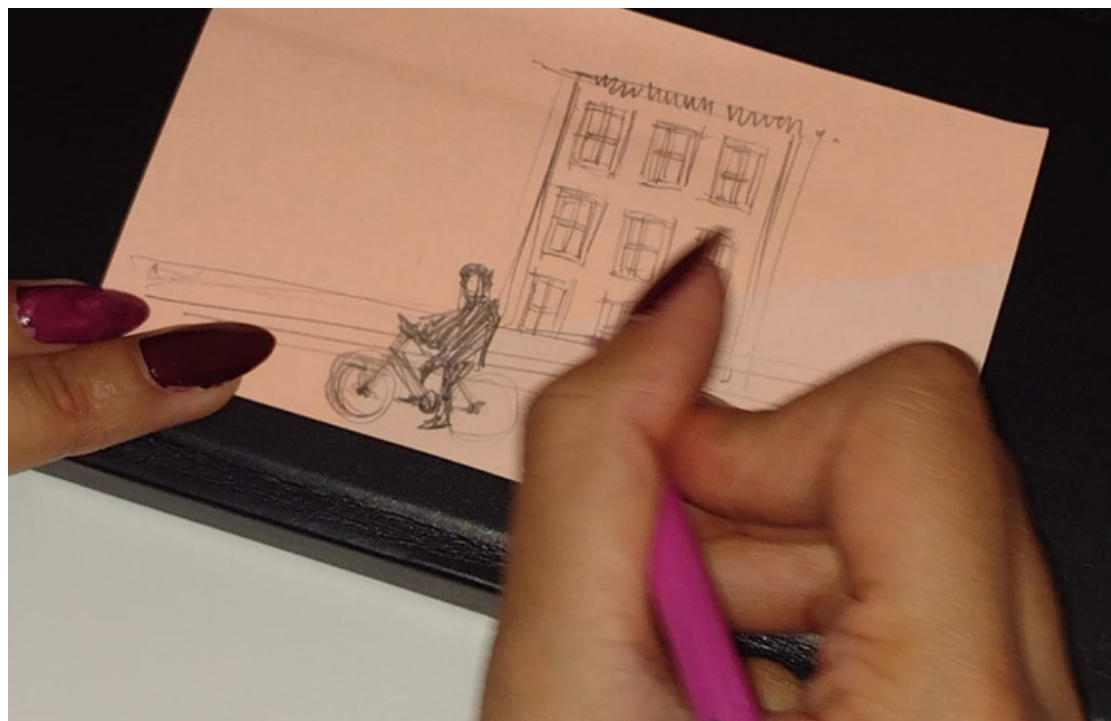
Kunst

Erfaring

Bæredygtighed

AT LÆRE SAMMEN

Samarbejde

Kreation

Dialog

Akademiet blev dannet omkring en delt metodologi som har eleven i centrum af den kreative proces. Gennem tværfaglige moduler udforskede eleverne bæredygtige metoder indenfor design, samarbejdede på tværs af discipliner, og udviklede innovative løsninger med tanke på fremtidige karrieremuligheder. Kreativitet blev anset både som en mulighed og som et ansvar. Eleverne observerede, udforskede, eksperimenterede og kreerede. Læringsprocessen skiftede mellem feltundersøgelse, fælles workshops, og kreativ prototypeudvikling, som hjalp eleverne med at forvandle ideer til ansvarlige designløsninger.

ERFARING SOM LÆRINGSPROCES

Udforskning

Forvandling

Refleksion

Erfaringsbaseret læring er en hjørnesten i akademiet. De studerende kommer i kontakt med virkelige miljøer, kulturarv og faglig praksis gennem workshops, studiebesøg og samarbejdsaktiviteter. Observation, eksperimentering og refleksion er integreret i alle faser af læringsprocessen, hvilket giver deltagerne mulighed for at omdanne erfaringer til kreativ viden.

I. CIRKULARIET

Blandt de mange aspekter af bæredygtighed, der blev udforsket i løbet af Green Academy, fremstod cirkulær økonomi som et af de mest konkrete og letgenkendelige begreber.

Måske på grund af det billede, som selve cirklen fremkalder, forbandt de studerende ofte **bæredygtighed** med **kontinuitet**, **forandring** og **sammenhæng**.

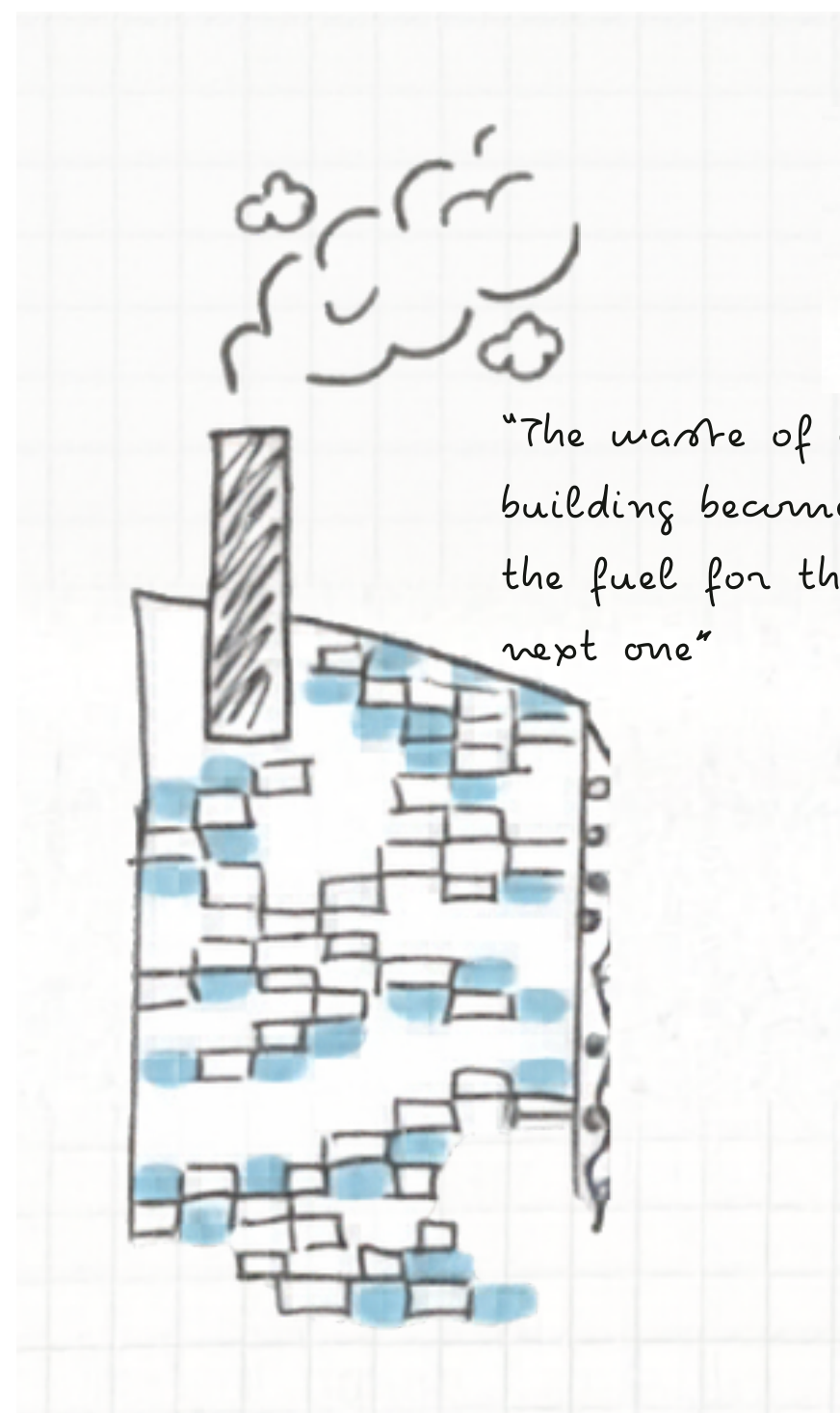
Materialer, **ideer**, og **ressourcer** blev ikke længere opfattet som kun at have et enkelt formål eller at følge en lineær udvikling, men som elementer, der kunne udvikle sig, genbruges og skabe ny værdi over tid.

Også **kunsten** blev en del af denne debat. **Cirkularitet er i sin natur visuel** og kan derfor forstås gennem billeder, symboler og genstande. Ifølge de studerende spiller kunstnere og designere en vigtig rolle i at synliggøre cirkulære systemer, idet de bruger kreativitet og fantasi til at omforme genstande, finde på nye anvendelsesformål og inspirere samfundet til at genoverveje begrebet affald.

Under besøgene og aktiviteterne fandt de studerende eksempler på cirkulær økonomi på forskellige niveauer inden for de kreative brancher: inden for **arkitektur**, **bytrafik** og **mode**.

Cirkularitet handler om at finde nye grunde til, at affald ikke bliver til affald.

Det giver et håbefuldt perspektiv på bæredygtighed, der ikke bygger på begrænsning, men på forvandling.

Copenhill - Kraftværket, der indsamler alt byens affald og omdanner det til energi til byen. Bygningen smelter ind i bybilledet og byder på fritidsfaciliteter til borgerne.

"The bike tour is a loop that connects all the stops, and it reminds me of a circular society where resources don't exit the system"

Circular Atelier Amager er et syværksted. Gennem reparation, upcycling og design får kasserede materialer og uønsket tøj nyt liv og et nyt formål.

II. RESSOURCER

Materialer viste sig at være et centralt tema gennem hele Green Academy. For mange elever **begyndte bæredygtighed med at forstå ressourcerne**: hvor de kommer fra, hvordan de bruges, og hvad der sker med dem efter deres første livscyklus.

Gennem møder med arkitektur, mode og design reflekterede de studerende over det ansvar, der følger med at arbejde med begrænsede ressourcer. **Bæredygtigt design** blev ikke blot betragtet som et spørgsmål om at erstatte et materiale med »et bedre«, men som **en proces, hvor man søger at forstå de tilgængelige materials egenskaber, muligheder og begrænsninger**.

I den forstand bliver **ressourcerne aktive deltagere i den kreative proces** i stedet for passive elementer, der blot skal bruges.

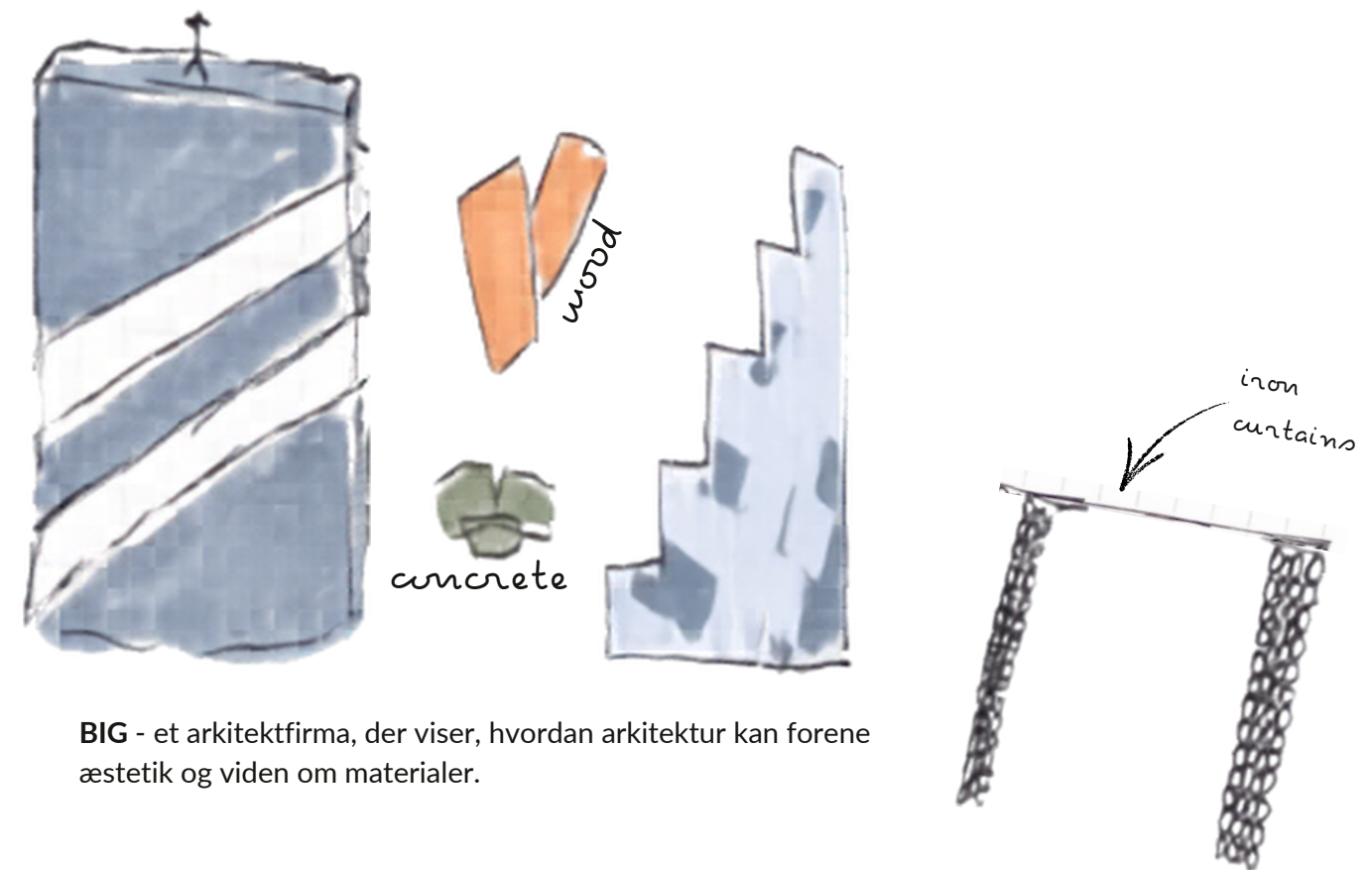
Samtidig var refleksionen over ressourcerne også knyttet til den **kunstneriske dimension**. Uanset om de betragtede tekstiler, sten, glas eller byggematerialer, erkendte de studerende, at **en dybere opmærksomhed på ressourcerne kan gøre det kreative arbejde mere meningsfuldt og autentisk**. Selve materialet rummer historier, spor og muligheder, der påvirker resultatet. **Ved at forstå de tilgængelige ressourcer** kan designere og kunstnere skabe værker, der respekterer ressourcerne og samtidig **skaber nye former for værdi og udtryk**.

For mange studerende **opstod bæredygtighed i krydsfeltet mellem kreativitet og teknisk viden**. Det kræver både en følsomhed over for materialerne og evnen til at forestille sig nye anvendelsesmuligheder for dem, samt en faglig forståelse af deres egenskaber, ydeevne og miljøpåvirkning.

Thomas Dambos Glemte Kæmper - skabt af kasseret træ og viser, hvordan materialer kan fungere både som en ressource og som et medium for kunstnerisk udtryk.

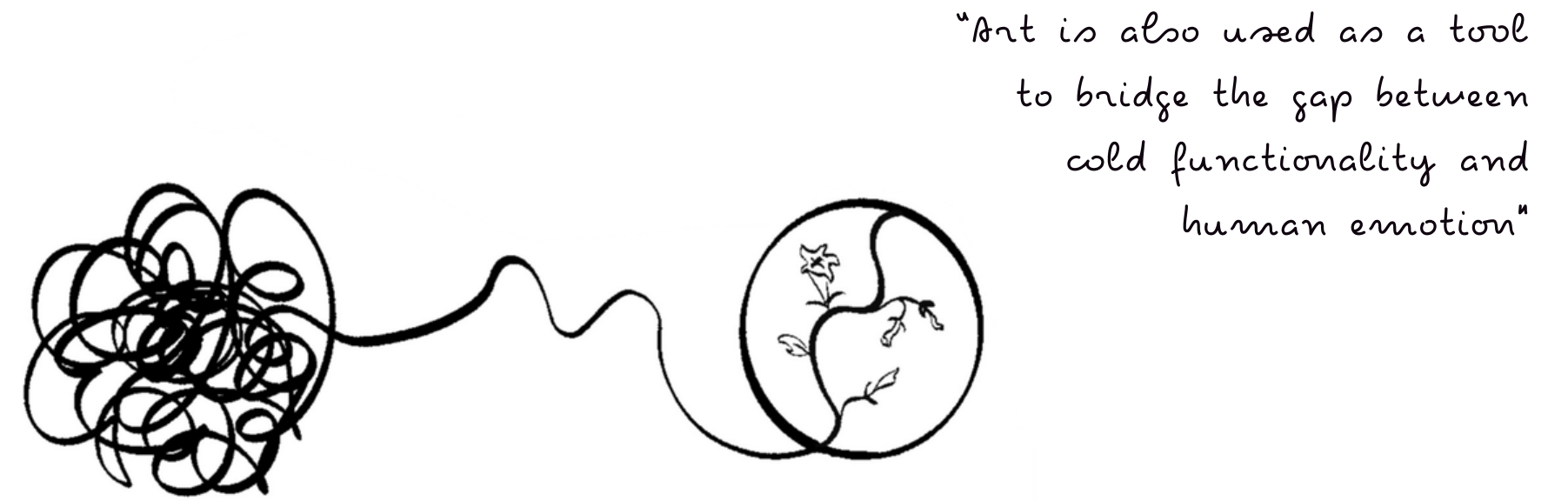
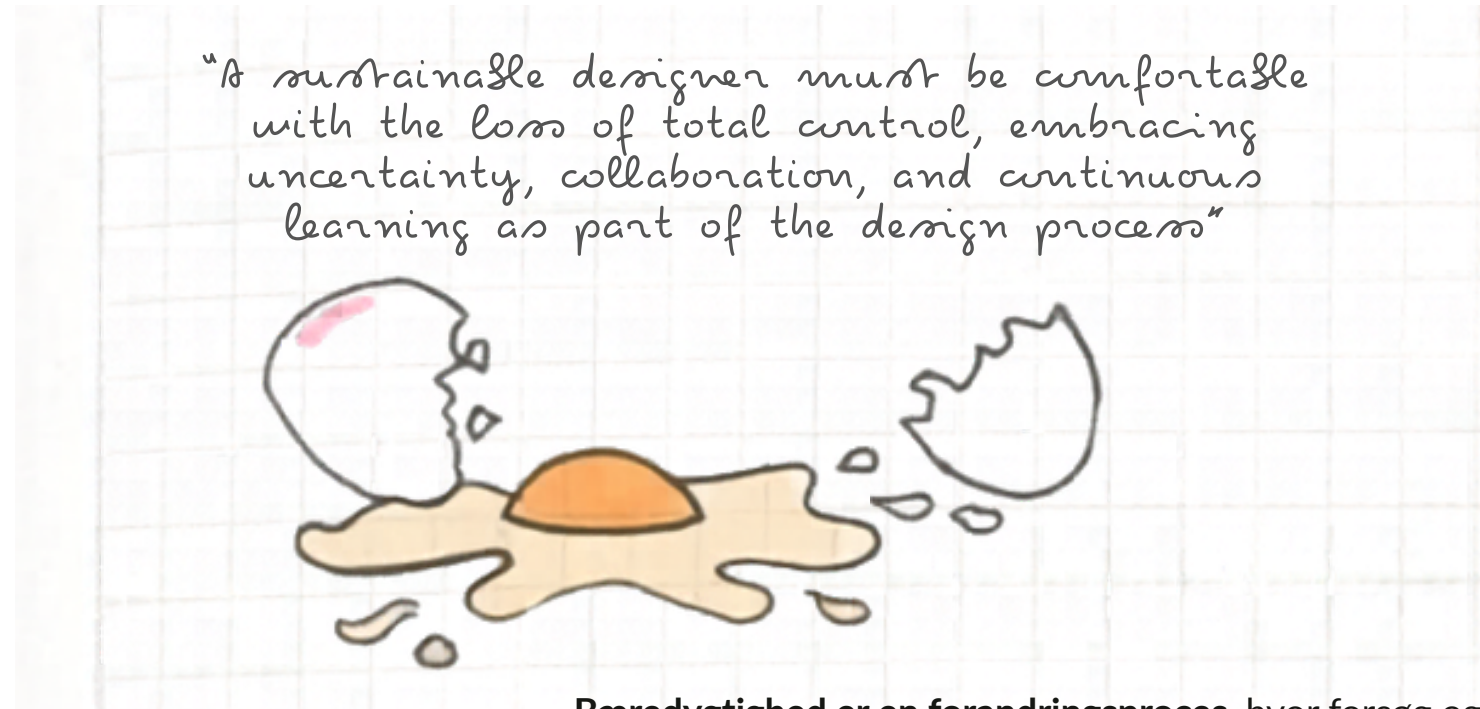
"The material must be the foundation, because you can't design a sustainable future if you do not first understand the limits and the nature of the resources you have."

BIG - et arkitektfirma, der viser, hvordan arkitektur kan forene æstetik og viden om materialer.

"For me, the material often speaks first. Its texture, weight, and limits dictate what is possible, guiding the design to follow its natural form. However, a strong design vision can also search for the perfect material to bring an abstract idea into reality."

Holscher - Gennem en interaktiv workshop, hvor eleverne skulle designe en æggeholder uden mulighed for at vurdere deres eget produkt, lærte de, hvor vigtigt det er at begå fejl for at nå frem til nye løsninger.

Kirt x Thomson - Inddrager kunsten i STEM for på en enkel og klar måde at formidle nytten af ingeniørprojekter med fokus på den grønne omstilling til samfundet.

III. PROCES

Bæredygtighed er en forandringsproces, hvor forsøg og fejl, forenkling, samarbejde og ufuldkommenhed er forskellige udtryk for den samme idé. Vi forenkler for at forstå, samarbejder for at udvikle os, fejler for at blive bedre og accepterer ufuldkommenhed for at bevare begge ben på jorden.

At omfavne fiasko

Skabelsesprocessen indebærer ofte, at man må acceptere, at ikke alt kan planlægges eller kontrolleres. Fiasko bliver en mulighed for at lære, risiko bliver en form for udforskning, og ustabilitet kan føre til nye former for balance.

At forenkke

Processen indebærer at give mening til kompleksitet. De studerende erkendte, at forenkling ikke handler om at reducere betydningen, men om at identificere det væsentlige. Kunst, design og kommunikation indgår i forenklingsprocesser for at omdanne komplekse idéer til klare og virkningsfulde budskaber. De dykker ned for at nå frem til essensen, som ligger i objektets intention og virkning, for at afsløre dets kerne uden at miste dets betydning. Det bliver umiddelbart og let at forstå, og dette gavner formidlingen af bæredygtige koncepter.

Vækst gennem samarbejde

Bæredygtige processer opstår sjældent i isolation. De studerende fremhævede, at meningsfuld innovation opstår, når forskellige perspektiver, færdigheder og former for ekspertise mødes. Samarbejde kræver en fælles vision, dialog og evnen til at se ud over det individuelle ego. Gennem samarbejde udvikler ideerne sig og bliver stærkere, end de ville være hver for sig.

IV. AUTENTICITET

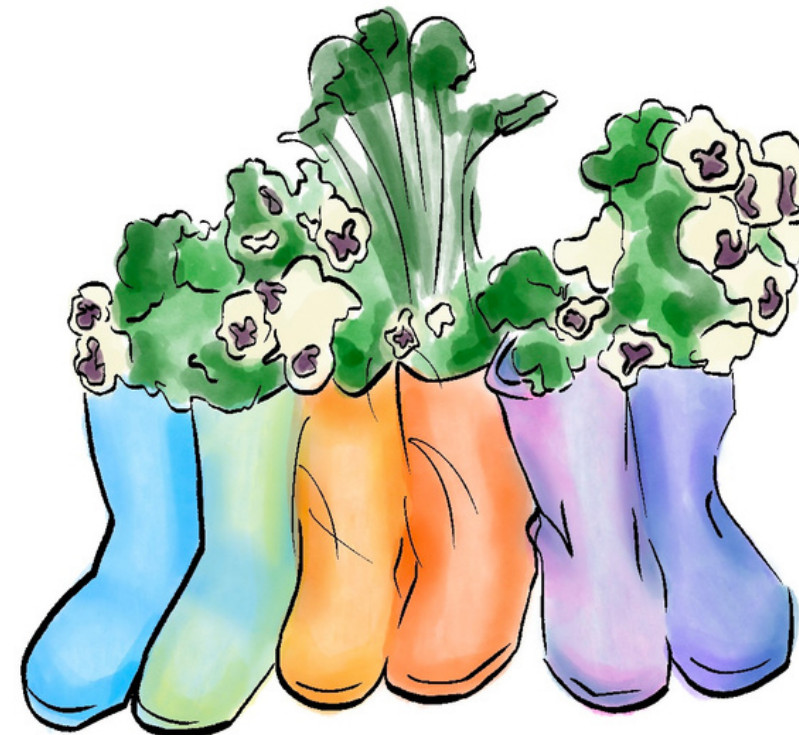
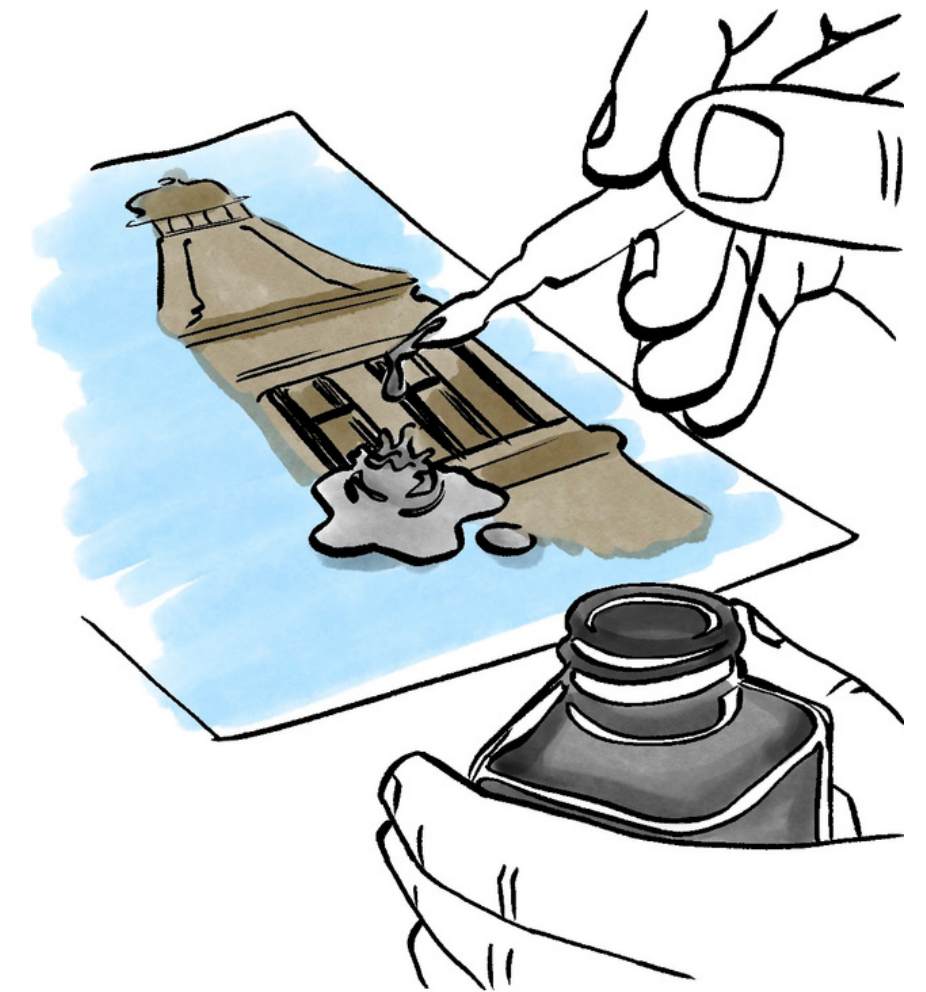
Eleverne bemærkede, at bæredygtighed inden for de kreative brancher ikke forsøger at udviske ufuldkommenhederne, men tværtimod værdsætter dem. **Materialer ældes, genstande bærer spor af brug, ideer kræver forsøg og fejl, og mennesker efterlader synlige spor på det, de skaber.** Alt dette fører til autenticitet, hvilket betyder at **acceptere virkeligheden** i stedet for at skjule den bag et poleret lag.

Disse former for mangler blev ikke betragtet som fejl, men som tegn på indsats og kunstnerisk stræben. **Et uperfekt værk afslører den proces, der ligger bag dets skabelse:** de forsøg, justeringer og læringserfaringer, der har formet det. I den forstand bliver alt, hvad der ikke er perfekt, et tegn på autenticitet, hvilket gør værket mere genkendeligt, menneskeligt og **forankret i virkeligheden.**

Eleverne forbandt også autenticitet med de materialer, der blev brugt til at skabe kunst. **Bæredygtige materialer bærer ofte synlige spor af deres historie.** De kan være blevet genbrugt, repareret, genanvendt eller omdannet gennem tiden. I stedet for at mindske deres værdi knytter disse spor genstanden til en **større fortælling** og til det økosystem, den stammer fra. Bæredygtighed tilskynder skaberne til at anerkende disse historier.

Dette perspektiv strækker sig ind i den kunstneriske praksis. Når kunstnere og designere er villige til at være autentiske, begynder de at overveje, hvor ressourcerne kommer fra, hvordan de bruges, og hvad der sker med dem, når deres formål er opfyldt. **Det kreative arbejde knyttes til den virkelige verden og dens konsekvenser,** hvilket forankrer det kunstneriske udtryk i materiel sandhed og langsigtede virkninger.

"Imperfection was everywhere, from the wobble of the bike to the rough edges of a sketch. I see it as a mark of authenticity. It shows the human hand behind the work and makes the final result more relatable and unique"

"Sustainability introduces consequences back into art. The work becomes grounded in the real world. That can be defined as authenticity"

"Sustainability grounds the work in material truth and ethical responsibility, replacing wasteful artifice with a transparent, meaningful narrative. Sustainable design is more authentic because it honors its origins and respects its long-term impact on the world"

V. FÆLLESSKAB OG RUM

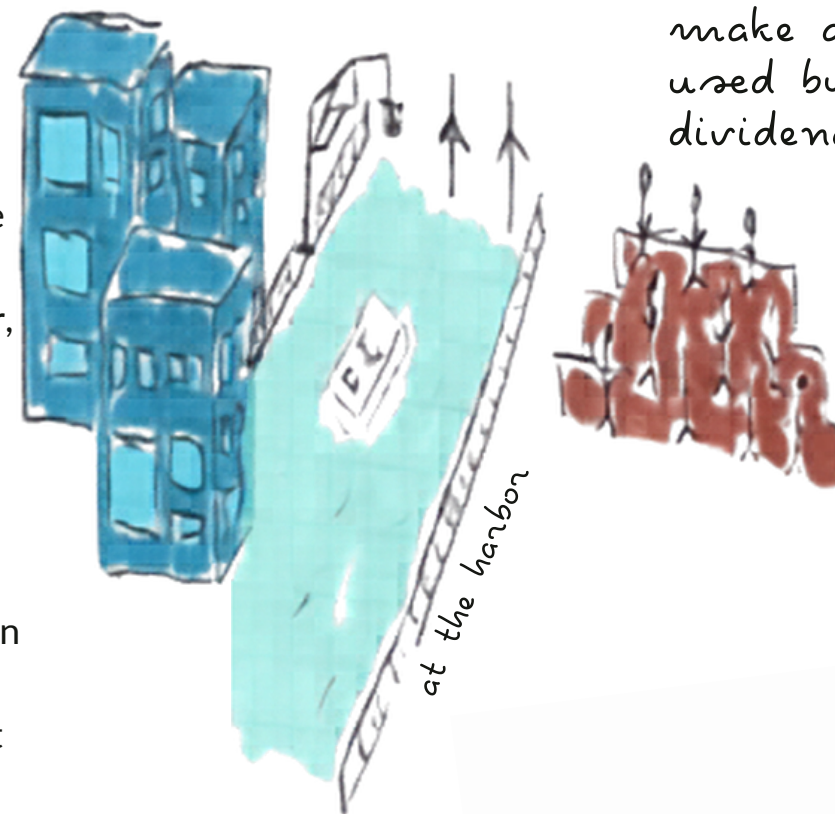
Eleverne satte ofte bæredygtighed i forbindelse med lokalsamfund og de områder, de bor i.

Bæredygtighed blev ikke opfattet som noget, der kan opnås alene gennem materialer, æstetiske kompositioner eller teknologier, men som **et forhold mellem mennesker, steder og de genstande, de bruger.**

Eleverne reflekterede over, at kunst, design og arkitektur ikke bør skabes isoleret fra samfundet, men i samspil med det og til gavn for det. Bæredygtigt kreativt arbejde imødekommer menneskelige behov, fremmer deltagelse eller indgår ganske enkelt i en dialog med menneskene. **Det får betydning, når folk føler sig forbundet med det.** En bygning, et produkt eller et offentligt rum kan kun være virkelig bæredygtigt, hvis det værdsættes, bruges og plejes af det samfund, det tjener.

Denne forståelse kom især til udtryk i refleksionerne over **byrummet**. De studerende observerede, hvordan bæredygtig infrastruktur kan fremme bevægelse, mindske den psykologiske afstand mellem kvarterer og skabe muligheder for samspil. Bæredygtighed fremstod derfor ikke kun som en miljømæssig udfordring, men også som en **kulturel og samfundsmæssig** udfordring. De studerende erkendte, at bevidste handlinger afhænger af samarbejde, tillid og fælles ansvar. Bæredygtige samfund opbygges ikke kun gennem genbrugsmaterialer og vedvarende energi, men også gennem relationer mellem mennesker.

Begrebet rum kom også til udtryk uden for arkitekturen. Inden for design fremhævede de studerende vigtigheden af at skabe objekter i **menneskelig skala**, hvor man tager højde for, hvordan mennesker vil interagere med dem og integrere dem i hverdagen. Designere skal derfor ikke kun tænke på funktionalitet og æstetik, men også på den **sociale indvirkning**. I sidste ende lykkes bæredygtigt design, når lokalsamfundet tager et rum eller et objekt til sig og får det til at føles, som om det altid har hørt til der.

"Buildings are treated as urban infrastructures, where sustainability is cultural and civic; to make a building sustainable, it has to be loved and used by people. The building must provide social dividends"

"It shows that you can have eco-materials, but if people don't care about each other, the system will eventually collapse"

"Successful design requires an emotional handover, where the designer steps back, and the community fully adopts the space or object, making it feel as though it has always belonged there"

Christiania - Besøget i Christiania og samtalerne med de lokale bekræftede at bæredygtighed handler om mellemmenneskelige relationer.

VI. ANSVAR

Eleverne identificerede en stærk **sammenhæng** mellem **bæredygtighed** og **menneskeligt ansvar**. Bæredygtighed fremstod ikke blot som en teknisk udfordring, men også som en **etisk indsats**. Kreative fagfolk har evnen til at forme verden omkring sig gennem genstande, bygninger, billeder og oplevelser. Med denne evne følger **pligten til at overveje de potentielle konsekvenser af deres arbejde og dets indvirkning på samfundet** og dermed træffe det valg, der er mest positivt for det samfund, de er en del af.

Flere af eleverne reflekterede over vigtigheden af at skabe med mennesker i tankerne. Bæredygtigt design blev ofte sat i forbindelse med at **prioritere det kollektive velbefindende frem for individuel fortjeneste**. Set ud fra dette perspektiv er designere og kunstnere ikke isolerede skabere, men aktive deltagere i samfundet.

Ansvar var også knyttet til personlige værdier. De studerende fremhævede **empati** og **integritet** som **afgørende egenskaber for dem, der arbejder i de kreative brancher**. Meningsfuld innovation kræver, at man lytter til andre, samarbejder på tværs af discipliner og lader ideer udvikle sig gennem dialog frem for individuelt ego. På samme måde indebærer vellykket design ofte en følelsesmæssig overdragelse, hvor skaberen træder i baggrunden, og fællesskabet tager et rum, et objekt eller en idé til sig som sit eget.

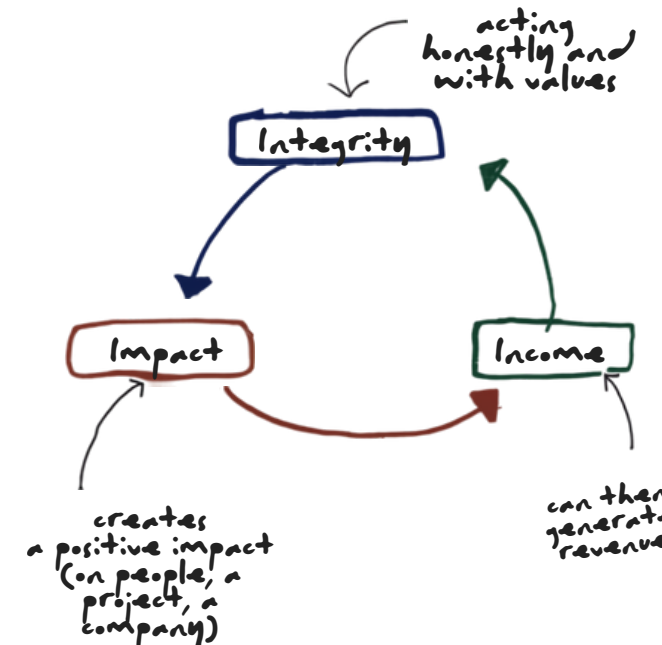
For nogle studerende strakte ansvaret sig endnu længere. De fremførte, at formålet med kunst og design ikke blot bør være at skabe noget æstetisk tiltalende, men at bidrage til en bedre fremtid. Skønhed er stadig vigtig, da den hjælper mennesker med at knytte bånd til og værne om genstande og rum, men **æstetik alene er ikke nok**. Bæredygtig kreativitet kræver, at man tager højde for, hvor materialerne kommer fra, hvordan de bruges, og hvilken indvirkning deres fremstilling vil have over tid.

I sidste ende erkendte de studerende, at professionel **succes**, positiv **indflydelse** og **integritet** ikke er modstridende mål. De udgør snarere et fælles fundament for de kreative branchers fremtid.

"Sustainability only limits lazy creativity, it shuts the door on 'disposable' ideas to force you through the door of 'enduring' ones, it replaces the freedom to be wasteful with the freedom to be resourceful"

"Because the principal objective of sustainability isn't aesthetic or beautiful, but to build a better world in which future generations can grow"

VII. DESIGN AF FREMTIDEN

Green Academy opfordrede eleverne til at reflektere over deres fremtidige rolle inden for de kreative brancher. I løbet af forløbet begyndte de at forestille sig, **hvilken slags designere, kunstnere og arkitekter de stræber efter at blive.**

Kommunikation fremstod som en af de vigtigste kompetencer for fremtidens fagfolk. Eleverne erkendte behovet for at formidle idéer klart og omsætte komplekse begreber til meningsfulde budskaber, der kan inspirere og engagere andre. Samtidig blev kommunikation opfattet som en dialog snarere end en ensrettet proces. Designere og kunstnere skal lytte til og samarbejde med lokalsamfundene for at forstå deres behov og perspektiver.

Ud over kommunikation fremhævede eleverne betydningen af **teknisk viden og ekspertise**. Viljestyrke alene er ikke nok til at skabe meningsfuld forandring. Fremtidens fagfolk skal have indsigt i materialer, produktionsprocesser, forsyningskæder samt de miljømæssige og sociale konsekvenser af deres valg. Viden udgør det fundament, som ansvarlig innovation kan bygge på.

For mange af eleverne fremstod bæredygtighed som en **pligt** og en nødvendig forudsætning for at være relevant inden for de kreative brancher. Samtidig er det en pligt, der også medfører **muligheder** for innovation og derfor kan betragtes som en **investering**. Af denne grund opfattede de bæredygtighed som en »**livsstil**«, der præger både deres arbejde og deres måde at leve på.

Denne vision bygger på tre indbyrdes forbundne dimensioner: materialer, mennesker og værdier. **Materialer** kræver en forståelse af ressourcer, begrænsninger og tilpasning; **mennesker** minder skaberne om, at meningsfuldt arbejde bør anvendes, værdsættes og omfavnes af samfundet. **Værdier** sikrer, at den kreative praksis tjener et formål, der rækker ud over individuelle interesser og bidrager til det fælles bedste.

I centrum for denne vision står **kunsten** som den stærke kraft, der kan forme kulturen, bearbejde virkeligheden og bygge bro mellem funktionalitet og følelser. I den forstand bliver bæredygtighed en af de måder, hvorpå kreative fagfolk kan skabe en mere bevidst, inkluderende og håbefuldst fremtid.

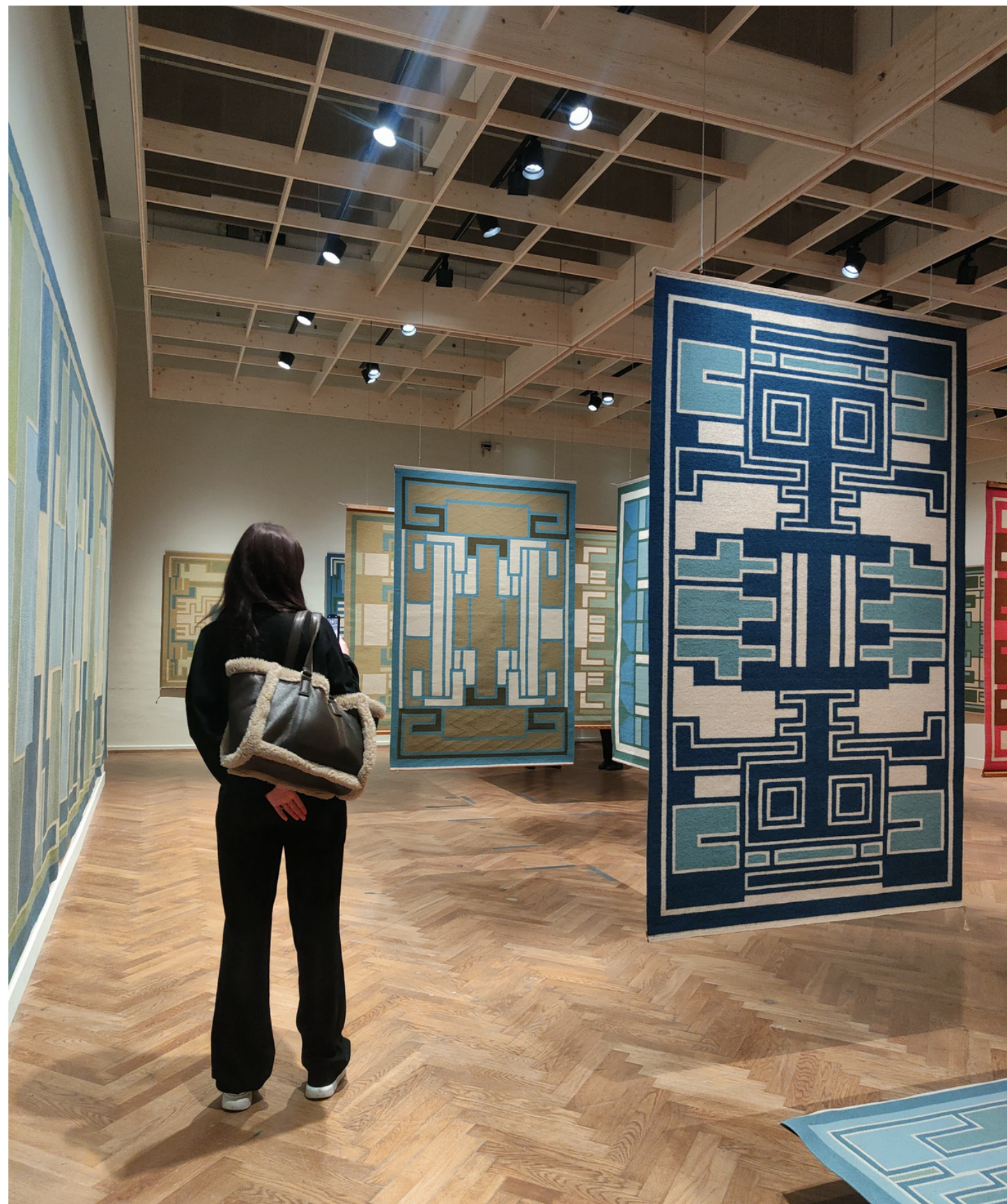
"True art is not only what we create, but the positive impact it leaves on people, materials, and the future"

...FREMAD

Et fælles anliggende, der udforskes fra forskellige perspektiver, kan danne udgangspunkt for kollektiv kreativitet og forandring.

Gennem hele Green Academy blev elever, undervisere, designere og virksomheder opfordret til at betragte de samme udfordringer fra forskellige vinkler: miljømæssige, sociale, kunstneriske, faglige og menneskelige. Gennem dialog, refleksion og fælles design blev bæredygtighed ikke blot et emne, man studerede, men en fælles proces, hvor man sammen udtænkte løsninger.

Artforward viste, at skabelsen af rum, hvor spørgsmål, tvivl og ideer kan cirkulere frit, gør det muligt for undervisningen at blive samarbejdsbaseret, åben og forbundet med samfundet. Af denne grund opfordrer vi nu andre undervisere til at skabe læringsoplevelser baseret på observation, diskussion, eksperimenter og reelle møder med kreative fagfolk og lokale samfund.

En inspiration til at:

- skabe rum for refleksion,
- bringe de studerende i kontakt med virkelige erhvervserfaringer,
- samarbejde med lokale aktører og bæredygtige virksomheder,
- værdisætte spørgsmål lige så meget som løsninger,
- anerkende kreativitet som en kollektiv praksis, der er forbundet med samfundet.

TAK TIL

En særlig tak til alle de samarbejdspartnere, der har gjort Green Academy mulig og generøst har delt deres viden, erfaring og entusiasme med vores elever:

- BIG - Bjarke Ingels Group
- CEA Capsule
- Circular Atelier Amager
- Freetown Christiania
- Holscher Design
- Kirt x Thomsen
- SMK - Statens Museum for Kunst

Vi vil også gerne lykønske og rette en hjertelig tak til 2026 eleverne fra Liceo artistico Chierici – klasserne 5A og 5I (Modedesign), 5C (Møbeldesign), 5H (Arkitektur) og lærerne Adriana Adamo, Simona Messori, Paola Panciroli og Rektor Elena Ferrari; eleverne Lycée Toulouse-Lautrec som går på 2., 1. og sidste år af den erhvervsfaglige studentereksamen indenfor kunsthåndværk og kunst, polstring og møbler, og deres lærere Mmes Darrigues, Guercy, Lescouzeres, Ramon Didier, Suc, og Maestralli, Head of Business Office Mme Cadaugade og Rektor M.Flèche; og Danitacoms kunstskeleever, Giulia og Clarissa samt deres tutor Veronica Gallo. Alle disse elevers tankevækkende, kritiske og bemærkelsesværdigt modne betragtninger har været inspirationen til dette hæfte og har givet udtryk for to års erfaringer med projektet.

Denne udgivelse er først og fremmest resultatet af deres nysgerrighed, kreativitet og vilje til at forestille sig en mere bæredygtig fremtid for de kreative brancher.

Artforward teamet

Paola Veronica Nadia
Myriam Fitnat Isabella

ART FORWARD

Yderligere undervisningsmateriale:

[Compendium of Sustainable Enterprises in the Creative Industries](#)

[Educational Section](#)

[B2S Events](#)

artforwarderasmus.eu

